

A Szekszárdi Nyomda múltja, jelene és jövője

Dr. Juhász Géza

Több olyan vidéki nyomda van hazánkban, amely nemcsak lakóterülete és régiója számára készít nyomdaterméket, hanem országos viszonylatban – sőt export gyártásával is – kiszolgálja megrendelőit. Ezek közül többen felveszik a versenyt

Vadász József ügyvezető

a fővárosi jelentőségű vidéki nyomdákkal: így például a debreceni, a gyomaendrődi, a zalaegerszegi, a kaposvári, a győri nyomdaüzemekkel. Ebbe a rangsorba tartozik a Szekszárdi Nyomda Kft. is, amely elsősorban könyvgyártásával az élvonalba tartozik. Arról, hogy miként jutott ilyen magas szintre a nyomda, Vadász József ügyvezető igazgatóval beszélgettünk. Tőle az alábbiakat tudtuk meg a Szekszárdi Nyomda Kft. múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

A Szekszárdi Nyomda, ha nem is olyan régóta működik, mint például a legrégebbi, a debreceni Alföldi Nyomda, mégis jelentős múlttal rendelkezik. Jogelődje 1863-ban jött létre – és azóta is megszakítás nélkül működik. Természetesen nem mindig azonos feladatokat látott el. Az első idő-

ben a nyomdai termelés mellett papírfeldolgozást is végzett a nyomda, ugyanakkor egy nyomtatványboltot is működtetett. Az 1949. évi államosítás jelentős változást hozott. Az ezt követő években a létszám kb. 300 főre nőtt, fontos terméke volt a megyei napilap és a különböző naptárak. E kettő a termelés több mint 60 százalékát tette ki. Létszámát és termelését tekintve a nyomdát a megye (Tolna megyéről van szó) és a város egyik legjelentősebb, a régió jövőjét is alakító vállalként tartotta számon. Ezekben az évtizedekben, egészen 1989-ig, a nyomda több korszerűsítési szakaszon ment át, melyek közül a legjelentősebbek voltak:

- 1976-ban az ofszettechnológia bevezetése (íves és rotációs nyomógépek és új kötészeti berendezések üzembe állítása),
- 1981-ben a fényszedés bevezetése, mely kezdetben a régi ólmos szedési technológiával együtt működött, de később, már 1986-tól a napilapgyártás is fényszedéssel készült – elsőként Magyarországon,
- 1989-ben a keménynyomtatás könyvgyártás gépesítése.

1989-ben a nyomda gazdasági társasággá alakult, majd 1993-ban jött a privatizáció, melynek eredményeként a dolgozók egy része társtulajdonossá vált. A tulajdonosi összetételben az eltelt időszakban lényeges változás nem történt. Ugyanakkor az elmúlt másfél évtized jelentős változást hozott a nyomda életében. Az első években súlyos gondokkal küzdöttek: a megrendelő partnerek egy része megszűnt vagy átalakult, a megyei napilapot a pécsi nyomda vette át – jóformán az addigi piac közel 60 százalékát elvesztette a kft. Lépnüük kellett – és ezt jó irányba tették: az 1989–1990-es évek gépi beruházásai lehetőséget teremtettek arra, hogy rátérjenek a nagyüzemi minőségi könyvgyártásra. Ehhez a modern technika, technológia és a szakértelem adott volt, így az volt a feladat, hogy ehhez a kapacitáshoz megrendelőket találjanak. Kemény és kitaró munkával ez

sikerült. Beindult a nagyüzemi, elsősorban keménykötésű könyvgyártás, melynek eredményeként a Szekszárdi Nyomda Kft. termelésének közel 90 százalékát a könyvgyártás teszi ki. Természetesen ugyanakkor továbbra is készítenek kereskedelmi forgalomba naptárakat, valamint folyóiratokat, reklámnymotványokat és egyéb nyomdaterméket is. Ez a váltás azt jelenti, hogy a Szekszárdi Nyomda Kft. hazánk első öt könyvgyártó nyomdái között szerepel.

A nyomda tulajdonosai az elmúlt tíz évben több mint 1,1 milliárd forintot tudtak beruházásra fordítani, melyhez 90 százalékban saját erő állt rendelkezésre. Így most már két két ofszet rotációs géppel, öt kétszínnyomó íves géppel és két négy színnyomó íves ofszet géppel rendelkezik a nyomda. Természetesen ennek megfelelően a kötészetben is sok új technológia megtalálható – közülük megemlíthjük a Kolbus BF 511-es könyvkikészítő gépsort, mely ebben a nyomdában működött elsőként.

Így sikerült az, hogy termelésével a hazai könyvnyomdák között előkelő helyet foglal el a nyomda. A jelenlegi 175 fős létszámmal 2006-ban 1,4 milliárd forint volt a termelési érték. Ezt úgy érték el, hogy éves szinten közel ezerféle könyvet készítettek négy millió példányban (ez egyenként átlagban 4000 példányt jelent). Itt kell megjegyezni, hogy a könyvgyártás hozzávetőlegesen 15 százaléka exportra készül *észak-, nyugat- és kelet-európai* megrendelésre. Tehát a Szekszárdi Nyomda Kft. nemcsak idehaza nevezetes könyvgyártásáról, hanem európai szinten is.

Ami a jövőt illeti, Vadász József ügyvezető igazgató kihangsúlyozta: a dolgozók nyomdászeregete azt eredményezi, hogy a személyi összetételben alig történik változás – néhány család több tagja is itt dolgozik. Sok a fiatal, akiknek szakmai képzése elég nagy gond: a helyi szakiskolában idén megszűnik a könyvkötőképzés, a gép-mester-utánpótlást pedig helyi képzéssel kell megoldaniuk. Ugyanakkor van egy olyan feladat is, amit előbb-utóbb meg kell oldani: a Széchenyi utca, ahol a nyomda 5200 négyzetméteren működik, a város egyik főutcája lett. Innen előbb-utóbb el kell költöznie a nyomdának a tulajdonában lévő városzéli telekre, ahová építési engedéllyel rendelkeznek, egy szintesen modern nyomdaépületbe. Természetesen csak saját erőből ez nem valósítható meg.

A nyomda eddigi sikeres munkája azt eredményezte, hogy az elmúlt közel másfélszáz évben

számtalan hazai és nemzetközi elismerésben, díjban részesült. Ami ebből az utolsó közel 50 évre esik, annak részese volt Vadász József ügyvezető igazgató is, aki beszélgetésünk során magáról a következőket mondta el.

– Szekszárdon születtem (mint Babits Mihály), itt éltek a szüleim, itt élek én is. 1964-ben lettem a nyomdában kéziszedő ipari tanuló, majd a linó gépszedést is megtanultam. 1967-től lettem linó gépszedő a megyei napilapnál, egészen 1980-ig. Időközben leérettségiztem, elvégeztem a közgazdasági technikumot, majd Békéscsabán a nyomdaiipari technikumot. Mindezek után 1980-ban csoportvezető, majd főművezető lettem a formakészítő részlegben, ahová minden előkészítő művelet tartozott, egészen a nyomtatásig. 1985-ben műszaki igazgatóhelyettesi, 1989-től igazgatói kinevezést kaptam, a kft. megalakulása óta egyik társtulajdonosként, ügyvezető igazgató vagyok. A nyolcvanas évek közepén Dunaújvárosban elvégeztem a műszaki főiskolát, majd gazdasági szakmérnöki diplomát szereztem a Könnyűipari Műszaki Főiskolán. De mindezeket túl számomra az a nagy dolog, hogy a családom velem együtt több mint száz évet ebben a nyomdában dolgozott: apám 45 évig a kötészet vezetője, édesanyám 20 évig könyvkötő volt, nekem 43 évig második otthonom volt ez a nyomda. Ehhez még hozzáteszem, hogy a nagyobbik lányom nyomdamérnök. Hálás vagyok ezért a *több mint száz évert*. Sokat kaptunk – de talán mi is tudtunk adni valamit a nyomdánkknak.